

Suspendemos la comisión hasta las doce y media que tendremos a la *consellera* de participación y transparencia.

Muchas gracias.

La senyora consellera d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital:

Muchas gracias.

(Se suspén la reunió a les 12 hores i 19 minuts)

(Es reprén la reunió a les 12 hores i 36 minuts)

Compareixença de la consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, senyora Rosa Pérez Garijo, per a informar sobre el Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2022 pel que fa a la seua conselleria

La senyora presidenta:

(Inoible per raons tècniques) ...Transparencia, Cooperación y Calidad Democrática, que va a hacer uso de la tribuna para su intervención de 25 minutos. Así que, señora Pérez, bienvenida, gracias por estar esta mañana con nosotros, y cuando usted quiera puede comenzar.

La senyora consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica:

Moltes gràcies, senyora presidenta.

Bon dia, senyories.

Com a responsable de la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, identificada en la Secció 22, comparec davant esta comissió per a explicar els pressupostos destinats per a l'exercici 2022, en compliment dels compromisos polítics que vaig exposar a l'inici de legislatura.

La conselleria que encapçale té entre les seues competències matèries com la participació, l'atenció a la ciutadania, la transparència o el bon govern, que afecten directament tota l'acció del govern, que afecten directament també la ciutadania i altres departaments de la Generalitat, amb una gran incidència en la percepció de la ciutadania respecte a la gestió d'esta administració.

La participació és un factor clau en les polítiques de cohesió social i de regeneració democràtica. Si volem millorar la qualitat d'una democràcia és necessari comptar amb una

ciutadania activa i implicada en els assumptes públics. De fet, un dels indicadors que s'utilitza per mesurar la qualitat de la democràcia és la participació, que al mateix temps és també una exigència ciutadana. Enguany, per primera vegada en la Generalitat Valenciana, hem posat en marxa els pressupostos participatius, tal com anunciarem també fa dos anys en el meu primer discurs com a consellera davant d'estes Corts. És una fita d'una importància enorme, que posa en valor la participació ciutadana com a col·laboradora necessària a l'hora d'implementar polítiques públiques. Situar la participació ciutadana en el centre de l'acció del Consell és un dels nostres reptes.

Pel que fa a la transparència, no és el remei, però si constitueix un bon antídoto contra la desinformació i contra la corrupció. És indispensable una bona política de transparència que pose a disposició de la ciutadania totes aquelles dades que aporten la informació necessària. Esta dedicació i visibilització ens ha permés estar al davant en el rànquing de l'índex Dyntra i ser citats com a exemple d'estratègia, de prevenció i lluita contra la corrupció en un informe econòmic de la Unió Europea.

Ja sé que esta cartera l'ensenyada moltes vegades, però jo crec que és important que totes les Corts Valencianes tinguem clar que som el número u en transparència respecte a la resta de governs autonòmics.

La memòria democràtica, després de tants anys d'abandó, per fi ocupa el lloc que li correspon. Cap societat democràtica pot sustentar-se sobre la injustícia de l'oblit. És el nostre objectiu reparar eixa mancança de la nostra democràcia, posant en valor la dignitat d'aquelles persones assassina- des i represaliades per defensar la nostra llibertat i legalitat republicana.

L'agenda 2030, que fins ara estava integrada dins de les polítiques de cooperació, en 2022 tindrà finalment el protagonisme que li correspon, i, més enllà de la Generalitat, es farà visible tant per a la resta d'administracions com per a la societat civil. Es tracta d'un compromís ratificat per 193 estats que formen part de les Nacions Unides per tal d'assolir els dèsset objectius abans de l'any 2030.

I no vull oblidar-me de la cooperació internacional al desenvolupament, que en temps de pandèmia, com els que hem passat, ha servit per pal·liar la situació sanitària dels més desfavorits i dels que més ho necessiten.

Ens reafirmem en el compromís signat per tots els grups d'esta cambra, llevat de l'extrema dreta, d'arribar al 0,7 dels pressupostos en 2030. En definitiva, esta conselleria fa possible tindre una Generalitat més transparent, més participativa i més solidària. Això és exactament el que les valencianes i els valencians esperen del seu govern. És més, és el seu mandat.

Per tot això, en 2022 volem fer més i hem anat d'anar més lluny, i hem pressupostat un total de 96.084.000 euros, que suposa un increment del 68,4% en relació a l'exercici anterior. D'entrada, respecte al pressupost anterior, suposa un augment important, però necessari si volem complir el nostre compromís amb els valencians i les valencianes. *(Veus)*

Sí, la cooperació internacional al desenvolupament és el capítol que més s'incrementa, amb un pressupost de quasi

67 milions, que suposa un increment de 32,3 milions d'euros i que representa un 93,65% de pujada. Si vegeu, recordeu que açò també ho he dut més anys, vegeu on estava el pressupost destinat a cooperació en 2015 i com hem anat pujant en el Botànic i la diferència que hi ha des de 2021 a 2022, on pràcticament és dobla. Este és el compromís del Botànic per la cooperació.

D'entre els 64,5 milions, van destinats majoritàriament a projectes de cooperació internacional al desenvolupament, 46 milions, i ajuda humanitària, 12 milions. Els altres 8 milions es dedicaran a accions de sensibilització, de formació, investigació i coordinació. I ara vorem per què és necessari este increment?

Ens trobem en un context en què la reducció de la pobresa ha patit el seu pitjor revés en dècenns, després de quasi un quart de segle de disminució sostinguda de la pobresa extrema a nivell mundial. Segons dades del Banc Mundial, la pobresa extrema augmentarà per primera vegada des de fa 20 anys com a conseqüència de la pandèmia i es veurà agreujada per la força dels conflictes armats i també del canvi climàtic. La pèrdua d'ocupació i les situacions de privació derivades de la pandèmia a tot el món està colpejant greument t persones que ja eren vulnerables, i al mateix temps estan modificant el perfil de la pobresa mundial, generant milions de nous pobres.

En la situació actual és absolutament necessari cohesionar el sistema, reforçar les capacitats dels agents de la cooperació al desenvolupament i també augmentar el compromís de la ciutadania amb el desenvolupament humà sostenible. Per això, en 2021, en paral·lel a l'avaluació dels resultats del quart pla director, es va impulsar un ampli procés de participació que implicava nombrosos agents per a l'elaboració d'un cicle pla director de la cooperació valenciana, que afronta cinc grans reptes transformadors: consolidar el compromís de la Generalitat amb l'Agenda 2030; reforçar la capacitat dels agents de la cooperació valenciana; avançar cap a la coherència de polítiques públiques per al desenvolupament sostenible; reforçar els instruments de comunicació, transparència i rendició de comptes, i fomentar en la societat valenciana la formació d'una ciutadania global compromesa amb la igualtat, la justícia i l'erradicació de la pobresa a tot arreu.

El cinqué pla director reflecteix el compromís solidari i irrenunciable de la cooperació valenciana en la lluita contra la pandèmia. És una oportunitat per a augmentar l'abast i la capacitat de transformació de les polítiques de cooperació, buscant solucions coordinades, equitatives i sostenibles per a construir societats més justes.

Però els pressupostos per al 2022 en matèria de cooperació internacional al desenvolupament també obeixen a un altre compromís, com el que abans he explicat, d'aconseguir el 0,7 del pressupost consolidat abans de 2030. En estos moments hem assolit el 0,25. En conseqüència, l'import destinat a projectes de cooperació al desenvolupament s'incrementa un 112%, passant de 22 milions a 46,6.

Respecte a l'acció humanitària, també s'incrementa en un 90% i passa de 6,3 milions a 12 milions. Les crisis humanitàries existents s'han vist agreujades pels efectes devastadors de la COVID-19, que castiga encara més les poblacions

més vulnerables del planeta, a curt termini en forma de crisi sanitària i també a llarg termini pels efectes socioeconòmics que es preveu que es prolongaran durant anys amb motiu d'aquesta situació. Per això, incrementem un 53%, fins a 6 milions, la línia de subvencions d'ONG, financem projectes de prevenció de desastres, conflictes humans i promoció i defensa dels drets humans. I també un 280%, fins a 1,9 milions, les concedides a través del Comitè d'Ajuda Humanitària d'Emergència. També s'incrementa un 122% la línia genèrica d'actuacions humanitàries i d'emergència mitjançant els convenis, a Farmamundi-Creu Roja per a millorar l'agilitat i eficàcia de la resposta humanitària valenciana i a UNICEF, ACNUR i UNRWA per a promoure la presència de la cooperació valenciana en l'acció multilateral. També es doblen de mig a 1 milió els recursos per a post-emergència i acció humanitària.

En matèria d'educació per a la ciutadania global s'incrementen un 50%, fins a arribar a 4,5 milions, les subvencions per a cofinçar activitats de sensibilització i educació de la societat valenciana en matèria de cooperació amb països empobrits, i manté la línia destinada a sensibilitzar, visibilitzar i denunciar les situacions d'amenaça que pateixen les organitzacions i persones que treballen en defensa dels drets humans.

Quant a la col·laboració en formació i investigació, està prevista la continuïtat de les beques i convenis amb les universitats públiques valencianes, la Coordinadora Valenciana d'ONGD i el fons valencià de cooperació i solidaritat. A això cal afegir, a més, dos línies aprovades per als pressupostos participatius, subvencions a ONGD per accions al desenvolupament, que puja 2 milions més, i 200.000 euros per a la creació del Museu de la Pau en la Vall d'Uixò.

Pel que fa a la implementació dels objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030, es crea un nou programa pressupostari que farà el seguiment de les polítiques públiques i dels indicadors d'acompliment dels objectius. L'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, aprovada per l'Organització de les Nacions Unides en 2015, ens marca el full de ruta en l'impuls dels drets humans i en la necessitat de combatre les desigualtats dins dels països, i també entre ells, per a construir societats pacífiques, justes, inclusives, per a protegir els drets humans i promoure la igualtat entre gèneres i també per a garantir una protecció duradora, duradora del planeta i dels seus recursos naturals.

Així mateix, la fi de la fam i la pobresa i drets com la salut, l'educació, l'aigua, l'energia o el dret del treball digne són objectius solidaris per al ple desenvolupament dels drets humans en el conjunt del planeta.

L'agenda 2030 és un esforç col·lectiu de tots els departaments del Consell, dels municipis, de la societat civil organitzada, i per això cal un treball de coordinació i de seguiment. Per primera vegada anem a tindre uns pressupostos alineats amb els ODS. El nivell de cobertura actual és prou elevat, és d'un 83%, però volem avançar molt més. Per a nosaltres és un punt d'eixida, no d'aplegada, perquè per a aconseguir-los cal fer accions. Els ODS són una guia, uns indicadors que ens ajuden a comprovar que estem en el bon camí perquè les nostres accions van dirigides a aconseguir les metes establertes des de la conselleria. Des de la conselleria tenim la

responsabilitat de coordinar aquestes polítiques, i també hem impulsat diverses línies d'actuació per a la consecució dels objectius establerts en l'Agenda 2030. Aquest nou programa tindrà una dotació de 2,6 milions d'euros.

Pel que fa a les inversions, s'ha creat una línia específica dotada amb 227.000 euros per a l'equipament i reposició dels pisos de l'avinguda Ausiàs March, recuperats del cas Blasco per a la ciutadania. *(Pausa)*

En participació ciutadana tenim el mandat de promoure i consolidar una societat més democràtica a través d'una governança participativa, impulsant i facilitant la participació ciutadana en tots els assumptes públics. Es preveu una dotació de 4 milions d'euros, que suposa un increment d'un 26%. Els principals increments responen a les seues polítiques.

Per al foment de la participació ciutadana en les entitats locals. Continuarem amb l'acord de col·laboració amb les tres diputacions valencianes, que tan bons resultats han donat perquè eviten duplicitats i reduïxen la burocràcia dels ajuntaments. Hem incrementat la quantia destinada a estes ajudes per a equiparar-la a la qual tenen previstes les diputacions. Arribarem als 562.500 euros, que significa un augment del 25%.

Pel que fa a les subvencions a entitats i associacions ciutadanes, als 885.000 euros inicials previstos, s'incrementa també una proposta ciutadana que suposa una pujada de 515.000 euros. L'augment total és d'un 69%.

Amb el pressupost que tenim assignat, hem previst: desenvolupar el procés participatiu per a la redacció de la nova llei de participació ciutadana i foment de l'associacionisme; continuar augmentant el nombre i la qualitat dels processos participatius en la Generalitat i el seu sector públic, assessorant els departaments del Consell i facilitant la interacció de la ciutadania mitjançant el portal de participació, que ja compta amb més de cinquanta-tres mil persones registrades; elaborar i aprovar el reglament dels pressupostos participatius, després d'haver executat satisfactòriament el projecte pilot; també es farà el seguiment de l'execució dels 96 projectes que s'han aprovat mitjançant els pressupostos participatius; ampliarem la xarxa de governança participativa municipal; incrementarem la participació ciutadana en els òrgans de la Generalitat i del sector públic. Anem a continuar col·laborant amb el Consell Valencià de la Joventut i anem a dur endavant l'execució del servei pilot de la formació per al teixit associatiu i els tècnics de les entitats locals de la Comunitat Valenciana. Durant 2021, s'està elaborant la guia i el pla formatiu per a les associacions i es publicarà en el nostre portal de participació.

Pel que fa a les relacions amb els valencians i les valencianes en l'exterior, està previst el segon congrés Cevex. Serà un espai de trobada de les nostres cases en l'exterior on se compartiran les seues inquietuds. Es constituirà el consell per al retorn i s'elaborarà un pla de retorn de les persones emigrades valencianes, en col·laboració amb tots els departaments del Consell.

Respecte al foment de la investigació, la formació i la difusió dels valors de la participació ciutadana, es manté la col·laboració amb les cinc universitats públiques.

La transparència i l'atenció de la ciutadania tenen una assignació de 7,9 milions d'euros, amb un augment d'un 6,8%. Ja he parlat de l'augment del 25% en la quantitat destinada al foment de la transparència i el bon govern en l'àmbit local. L'altre projecte a destacar és el conveni previst amb Las Naves, el centre d'innovació social i urbana de la ciutat de València, per a fomentar la innovació en el govern obert.

De la resta d'actuacions, tenim moltes coses a fer com, per exemple, la coordinació, gestió i millora contínua del portal de transparència, GVA Oberta, i suport a les unitats de transparència de les conselleries. Facilitarem la publicació en GVA Oberta de la informació necessària que permet a la ciutadania fer seguiment de la gestió i execució dels fons europeus per a la recuperació. La implantació de l'estratègia de dades obertes de la Generalitat ens permetrà generar valor i coneixement a través de l'ús i la reutilització de les dades obertes a través d'un portal dotat de més i millor informació. Obrirem una plataforma de transparència, un espai web a disposició de les entitats privades perquè puguen complir les seues obligacions derivades de la normativa de transparència per a la percepció de subvencions públiques. Així mateix, es manté la concessió d'ajudes a les universitats valencianes en matèria de transparència, accés a la informació i bon govern. Implantarem un sistema especial d'atenció en tota la xarxa d'oficines Prop a persones amb discapacitat auditiva i, com a complement, mantindrem i millorarem els canals d'atenció no presencials i el sistema d'informació en què es basa l'atenció a la ciutadania durant l'exercici 2022 millorarà de manera considerable; això serà possible gràcies a la implantació del nou sistema d'informació d'atenció a la ciutadania.

El pressupost per a qualitat democràtica arriba als 5,4 milions d'euros, amb un augment d'un 73%. Com ja saben, per a fer efectiu el dret a la veritat, cal realitzar les actuacions necessàries per a la localització i exhumació de les víctimes desaparegudes, així com també la seua reinhumació; però no aconseguirem l'objectiu final si, posteriorment, no podem identificar les víctimes mitjançant la realització d'anàlisis d'ADN. Per això, en l'exercici anterior es va treballar per a incloure accions amb la finalitat d'aconseguir millores en les taxes d'identificació, mitjançant l'aplicació de noves tècniques. Estes accions es van articular a través d'un conveni amb la Universitat de València i una col·laboració amb la Fundació per al Foment de la Investigació Sanitària i Biomèdica.

En 2022, volem anar més enllà. Per això, hem pressupostat un increment de 198.000 euros per al conveni amb la Universitat de València; serà destinat a completar les tasques d'identificació. Gràcies a l'increment d'este conveni, s'incorporarà la secció de Genòmica, Servei Central de Suport a la Investigació Experimental, de la Universitat de València, que té com a principal objectiu el desenvolupament de noves metodologies dedicades a l'anàlisi de genomes mitjançant l'anàlisi de marcadors moleculars. Però, a més, també s'incorporaran perfils professionals d'història, de la medicina i genetistes, que podran fer les contraanàlisis. Està ampliació de perfils professionals per a les tasques d'identificació també permetrà ajudar en la identificació dels nadons que varen ser furtats de les seues mares quan varen nàixer.

Per altra banda, l'increment previst per a este programa és conseqüència de les iniciatives presentades i votades per la ciutadania en els pressupostos participatius que ara els

detallaré. Les ajudes destinades a ajuntaments i mancomunitats i a entitats i associacions per a exhumacions s'incrementen en 150.000 euros, a través d'una línia nova que s'incorpora a partir dels pressupostos participatius.

També s'han incorporat les següents quantitats, com a resultat dels projectes participatius: 100.000 euros per a la creació de museus de la memòria històrica, on es puguen recollir testimonis i imatges dels fets referits a aquestes etapes de la nostra història; i, per acabar en este capítol, 300.000 per a la recuperació i potenciació dels escenaris que van a albergar espais de la memòria a la comarca dels Serrans.

A més, hi ha noves línies derivades també dels projectes participatius: 60.000 euros per a construir un memorial en el cementeri d'Alacant, en homenatge als més de set-cents republicans assassinats una vegada finalitzada la guerra i a les víctimes dels bombardejos produïts en la guerra civil, inhumats en fosses comunes del cementeri d'Alacant; 100.000 euros per a la compra dels terrenys en el camp d'Albatera i activació allí d'un centre d'interpretació; i, finalment, la ciutadania ha decidit donar suport al projecte de creació d'un centre d'interpretació per a tots els represaliats del País Valencià al cementeri de Paterna, que compta amb un pressupost d'un milió d'euros.

Finalment, m'agradaria avançar-los que esta conselleria està participant en el Pla d'impuls per a la rehabilitació d'edificis públics, finançat amb fons europeus. La finalitat és dotar l'Institut Valencià de la Memòria Democràtica, els Drets Humans i les Llibertats Públiques d'una seu digna amb la rehabilitació de l'edifici de l'Autoritat Portuària d'Alacant amb fons europeus.

La responsabilitat social i el foment de l'autogovern té una dotació d'1.600.000 euros, amb un increment d'un 8,6%. En matèria de responsabilitat social, vull destacar: l'impuls de la xarxa valenciana de territoris socialment sostenibles; el conveni de col·laboració amb la Universitat de València per a la promoció d'investigació, la informació i la difusió de la responsabilitat social, a més, amb col·laboració amb la càtedra de Responsabilitat Social de la Universitat d'Alacant, que té prevista l'elaboració d'un pla valencià de responsabilitat social com a instrument de planificació i gestió, on es ficaran els objectius, les mesures, les actuacions i els indicadors a adoptar durant la seua vigència.

En matèria del foment de l'autogovern destaquen les iniciatives següents: increment de la dotació pressupostària de la línia destinada al Tribunal de les Aigües per a ajudar al manteniment de la denominada Casa Vestuari, que es vol convertir en un museu obert al públic i dedicat a recrear la història, l'evolució, el valor i el significat del nostre Tribunal de les Aigües; el seu pressupost s'ha incrementat en un 30%.

Pel que respecta a les línies nominatives, està previst continuar les mateixes dotacions pressupostàries aprovades en l'exercici anterior, a fi de poder dur a terme actuacions relacionades amb el desenvolupament de l'Estatut d'autonomia, la promoció de l'autogovern, la difusió i divulgació del dret foral valencià i la defensa de la capacitat de legislar i desenvolupar un dret civil propi.

Vull acabar amb una altra novetat important: la commemoració del quaranta aniversari de l'aprovació i entrada en vigor

de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana. En este sentit, l'any proper serà una ocasió idònia per a efectuar un balanç de quatre dècades d'autogovern, analitzar l'estat actual del desenvolupament estatutari i elaborar propostes de futur per a introduir les modificacions i reformes que s'estimen necessàries o oportunes.

Senyories, aquest pressupost que els presente continua amb el que hem fet estos anys i té una clara vocació de servei als valencians i les valencianes; en primer lloc, perquè destinem recursos a fer possible que la ciutadania participe en els assumptes públics, perquè se senta part de les institucions valencianes que la representen, unes institucions que cada vegada són més pròximes, perquè una Generalitat transparent és el millor símptoma de salut democràtica.

Com ja han vist, el major increment anirà destinat a cooperació internacional per al desenvolupament, un increment que expressa el compromís dels poders públics i de la societat valenciana amb la solidaritat internacional i amb el desenvolupament humà sostenible. El poble valencià sempre ha sigut solidari i compromés amb els altres pobles que els han necessitat i no podem quedar-nos arrere. Ja hem vist –i ho vorem cada vegada més– que un problema en qualsevol altre lloc del món també és un problema nostre.

També és necessari posar a l'abast de tota la ciutadania un major i millor coneixement dels elements que integren el nostre govern i la nostra memòria democràtica. Dignificar les víctimes i els seus familiars és la millor manera de dignificar el nostre país i l'únic remei per a poder anar tancant ferides que encara estan obertes.

Per això, volem posar en valor tot el que hem aconseguit. Som una conselleria amb un nom molt llarg i unes competències molt variades, però que conclouen en un objectiu nítid, que per a nosaltres és també una vocació: la millora de la qualitat democràtica i l'enfortiment de la nostra democràcia. L'avanç en els estàndards de transparència i participació de l'administració valenciana són ja una realitat, són avanços que es fan palesos any rere any. Però molts dels nostres objectius són a llarg termini, perquè impliquen inèrcies que demanen un canvi de rumb que demana fermesa, però no admet presses ni improvisacions.

Caminem cap al 0,7% dels pressupostos en cooperació, al costat de la ciutadania cada vegada més sensible amb el que ocorre a la resta del món. Fem memòria al costat d'una ciutadania que ha de ser conscient que és l'única garantia de no repetició. Fomentem la participació al costat d'una ciutadania que ha de percebre que implicar-se en la gestió dels recursos públics és més democràtic, però també útil i eficaç. I enguany celebrarem el quaranta aniversari del nostre Estatut, l'eina que, sempre revisable i millorable, ens permet governar-nos perquè, com va dir el poeta, després del nostre silenci estricte, vàrem començar a caminar decididament i ja no ens pensem aturar.

Moltes gràcies.

La senyora presidenta:

Muy bien.

Muchas gracias, señora Pérez.

A continuación, empezamos con la ronda de los diferentes grupos políticos. Por un tiempo máximo de 6 minutos, tendrá la palabra, en representación de un grupo parlamentario Vox, el señor García, que lo hará desde la tribuna.

El senyor García Gomis:

Muchas gracias, señora presidenta.

Ayer fue el aniversario de la caída del muro de Berlín, el muro de la vergüenza levantado por los comunistas para evitar las fugas de la RDA a la Alemania occidental. En España han hecho lo propio los socialcomunistas y en esta región lo abandera nuestra consejera, que ha levantado un muro de sectarismo y odio entre los valencianos. Una consejera con una doble vara de medir, persigue y condena los totalitarismos y los crímenes de lesa humanidad según quien los cometa y a ella le interés.

Nosotros los condenamos todos y usted, pues, eso, depende, porque es así con todo. Porque la señora Garijo, en un tuit, dice que hay que hacer caso a Europa cuando nos dicen que hay torturas en las cárceles españolas, que, ¡ojo!, señora Garijo, cuidado con los dedos que están gobernando ustedes, con lo cual se están haciendo bajo su partido. Eso es lo que pasa cuando se tuitea con comunismo de salón y anticapitalismo desde el iPhone. Pero no hace caso a Europa, por ejemplo, con las resoluciones europeas que nos dicen que hay que perseguir el estalinismo, porque no la he visto decir que va a iniciar ninguna investigación cuando en el Ayuntamiento de Valencia se puso una pancarta a favor del estalinismo ni tampoco le he visto nada cuando ha aparecido la polémica..., la aparición de carteles que hacen a favor de estalinismo y de Lenin, con quince millones de muertos a sus espaldas, señora Garijo.

Pero es que usted solamente quiere oír una parte de la historia y tampoco quiere escuchar lo que ha pasado..., es el aniversario también este año, hace unos días, de la matanza de Paracuellos. La mayor matanza de la guerra civil, con 5.000 civiles asesinados simplemente por sus ideas, con casi trescientos de ellos, solamente eran niños. Total, señora Garijo, como eran del otro bando, pues, ustedes, como hablan de bandos para confrontar, pues, mire, nosotros haremos de españoles para conciliar, porque eran españoles todos ellos. Y nosotros honramos la memoria de todos ellos, usted solamente de los que puede sacar rédito político. Pero es que usted no lo quiere escuchar, no le interesa, porque le estropea el relato.

Aunque tampoco quiere escuchar que la gente sepa que la corte celestial que tenemos ahí arriba de enchufados, a razón de 50.000 euros por cabeza, que nos cuesta 300.000 euros a todos los valencianos. 300.000 euros en asesores solamente para usted, ¿para qué? ¿Para cuatro fotos, cuatro discursos? Porque su *conselleria*, señora Garijo, lo ha dicho bien claro, lo pone bien clarito en su presupuesto, no la necesita para nada y nos ahorraremos sus 64.000 euros de sueldo al año.

Pero es que, si además sumamos su subsecretario, secretario autonómico, directores generales, nos vamos a 800.000

euros. 800.000 mil euros que ya le digo yo que los necesitan más las familias españolas que todos ustedes. Pero, claro, los comunistas de salón, esas cosas no les importan.

Señora Garijo, casi setecientos mil valencianos ya sufren pobreza severa en nuestra región, un 13,4% de la población. Ha crecido un 28% más en un año, unos ciento cincuenta y dos mil valencianos, pero es que el riesgo de pobreza o exclusión social superaba el año pasado el 29,3%. Usted me habla de justicia social y de si las derechas son muy malas, pero, señora Garijo, deje su sectarismo y escuche: Cáritas está dando el doble de alimentos que hace un año, el 30% son menores de edad; asociaciones de Valencia se dedican a dar *packs* de bocadillos, agua y zumos a los sintecho. Y esto lo sabemos porque nosotros estamos preparando esos *packs* y nos acercamos a dárselos.

¿Se ha dado usted una vueltecita por aquí cerca, por ejemplo, por las pistas de la antigua Fórmula 1, tanto que le gusta a usted denunciar las cosas que hacía el PP? Pues, mire, hágalo como yo lo he hecho, aunque seguro que usted con el coche oficial por ahí no pasa. Pero si le apetece, coja un día, se lo dice usted a su chofer y diga: por favor, llévame a ver las chabolas que están proliferando en los campos alrededor de Valencia y en las pistas de Fórmula 1. Porque, señora Garijo, su paraguas social no llega, no funciona –y lo reconoció su propio compañero de partido, el señor Martínez– y son decenas de miles de familias alicantinas, valencianas y castellonenses que apenas tienen para vivir.

Pero usted, 70 millones en cooperación internacional, mientras nuestras jóvenes, nuestros mayores, nuestras familias, no tienen para comer ni para pagar, ni mucho menos dónde vivir. La mitad de los jóvenes en paro de la Comunidad Valenciana se encuentran en riesgo de exclusión de pobreza y un 52% de esos jóvenes en paro están en esa situación. Un 52,3%, señora Garijo.

La tasa de emancipación continúa cayendo a un 17,2%. Mire, señora Garijo, yo siempre lo he dicho, la cooperación internacional es necesaria, pero es el estado el que tiene que llevarla a cabo, no las autonomías ni los ayuntamientos. Y ojalá llegue el día que no sea necesaria, que se acabe de verdad el hambre en el mundo, que se acaben las guerras, pero tenemos que empezar acabando con el hambre en España. Pero no podemos estar haciendo cooperación internacional cuando a pocos metros de aquí, señora Garijo, tenemos a miles de familias que necesitan ayuda, su ayuda, señora Garijo. Y no va a venir aquí ningún país extranjero a ayudarnos ni invertirá su cooperación internacional para ayudar a esas familias si no lo hacemos nosotros.

No han pedido más presupuesto para mejorar la vida de los demás, si usted solamente quiere más protagonismo, más peso y, sobre todo, como es año preelectoral, pues, quería su parte del pastel y a lo mejor así conseguía que no le dijéramos que hiciéramos que su consejería debiera ser una dirección general. Pero, eso, se nota que quiere conservar a toda costa su silloncito, su corte celestial, y así nos va.

No se preocupe que cuando Vox gobierne, que lo haremos, reduciremos el número de consejerías, de directores generales, de secretarios autonómicos y de altos cargos, eso se lo garantizo. Como le garantizó que gobernaremos.

Usted que es la garante de la izquierda (*ininteligible*) ... y este gobierno quiere demostrar, cada vez, menos transparencia. Porque es muy curioso que usted saque pecho por el informe Dyntra, que usted dijo que no valía para nada, saque pecho, según informe Dyntra –que no era suyo cuando era consejera, porque no era suyo, era del consejero anterior– y que lo haga sobre una ley que no es aprobada por el Botánico porque es una ley aprobada del PP. Pero es que así funciona todo.

Porque, claro, se ha puesto usted a hablar de subidas, de subidas y subidas y se le ha olvidado algo muy importante, no ha hablado ni de la subida de su 2% ni de toda la corte celestial que tiene ahí de palmeros.

Muchas gracias.

La senyora presidenta:

Muy bien. Muchas gracias, señor García.

A continuación, por un tiempo máximo de 6 minutos, le corresponde turno al Grupo Ciudadanos, que lo hará desde su escaño. Cuando usted quiera, señora Peris, suya es la palabra.

La senyora Peris Cervera:

Gracias, presidenta.

Buenos días, *consellera*.

Mire, el primer dato de una *consellera* de transparencia, que ya nos lo dé sesgado, me preocupa. Cuando usted alude a que somos la primera comunidad más transparente del informe de Dyntra, acabo de mirarlo en el móvil, he entrado en la web y es de 15 de marzo del 2019, *consellera*.

Del 15 de marzo del 2019 a hoy, el año 2021 finalizando, le puedo afirmar con toda seguridad que a lo mejor el dato no sería el mismo. Lo digo por las comisiones de investigación que usted ha votado en contra: la de los hermanos del presidente Puig, la de la señora Oltra y los centros de investigación, no sabemos el pago misterioso de la CEPS, si quiere le digo también que ustedes hicieron caso omiso al Síndic de Greuges con que aportara el dato de cuáles eran los criterios de reparto de «Reconstruim pobles». Ha brillado por su ausencia, con lo cual no me alardee de un dato del 2019, que usted ni era *consellera*.

Mire, la verdad, es cierto que yo, cuando vi ese aumento del 68,11% de su *conselleria*, dije: ¡Caray!, ¿qué ha hecho la señora Pérez para conquistar a todo el Consell? Ahora nos lo explica por qué ha obtenido eso. Porque, la verdad, yo, mi presidente, el señor Puig, que es también su presidente y jefe del Consell, cuando le vi en el debate de política general, no había nada de lo que hoy usted como hoja de ruta que iba a seguir el Consell.

Claro, después de estudiar los presupuestos, lo que le ha ocurrido, señora Pérez, es que le han deslumbrado los

números, pero es que la realidad no es. Es que ¿a usted le parece transparente que haya 3.000 millones de ingresos dudosos? ¿A usted le parece que es calidad democrática que tengamos unos presupuestos sin cumplir el Estatut, con los millones que vamos a dedicar al 40 aniversario del Estatut?

Mire, *consellera*, hasta el propio *conseller* de hacienda los tildaba estos presupuestos de ortodoxos. Nosotros, sabe que hemos hecho una enmienda a la totalidad para que lo piensen, lo mediten y lo recalculen y que ajusten los gastos exactamente a los ingresos.

Mire, una cosa importante, por fin presupuestos participativos. Y, mire, le voy a recordar los datos aquí, que los ha silenciado. Mire, se inscribieron 53.000 personas a la plataforma, pero solo 25.000 personas han participado. ¿Qué pasa, *consellera*? ¿Qué ha pasado? Pero ¿sabe, eso, en el conjunto de la Comunidad Valenciana lo que representa? Un 0,5%. Mire, *consellera*, ¿participativos? Ese dato nos hace que se vuelvan irrelevantes y nada representativos.

Pese a esa escasísima participación, le leía el otro día en un medio de comunicación en una entrevista que usted seguía: No, y seguiremos dentro de 2 años en unos presupuestos participativos, serán en el 2024. Mire, en el 2024 no sabemos ni quién está ahí sentado y gobernará, pero sí que quiere montar una comisión de expertos, de ciudadanía, de universidades, de gobernanza y hacer un reglamento. Mire, *consellera*, yo no sé si esto lo hace porque ve pronto las elecciones o si realmente quiere un verdadero proceso de participación.

Mire, yo ya sé que le molesta que mi grupo parlamentario le recuerde cada vez que usted es *consellera* simplemente por haber apretado un botón y haber votado a favor del señor Puig como presidente. Porque, de verdad, sus funciones las podría hacer una dirección general y, si quiere, lo vamos a analizar. Yo le hablo con datos: 260 personas trabajan en su *conselleria*, 16 millones. Miré, efectivamente, cooperación pasa de 34 millones a 67, aumenta un 93%. ¿Sabe qué personal dedica a cooperación? Se lo digo yo, 23 personas. Hasta 260, pues, dígame si se podría reestructurar.

Pero es que, además, el que sube 72,9%, que es calidad democrática, ¿sabe cuántas personas lo llevan? Siete. Es decir, que 30 personas llevan prácticamente el 75% de la *conselleria* y las 230 personas sobrantes, que es el 25%, ¿nos lo puede explicar? Pero, aparte, es que en todos los programas aparece que empresas, trabajos profesionales, se van a ceder y se prevén las partidas, con lo cual no necesita personal de la *conselleria*.

Oficina de Control de Conflictos de Intereses, silenciada. Pero se lo digo yo, aumenta un 5%. Pero ¿para qué, *consellera*? Porque cuando afecta al Consell esta oficina se queda muda. Entonces, mire, hasta que no apueste por una Oficina de Conflictos de Intereses como órgano independiente y dependiente justamente o adscrito a la Agencia Valenciana Antifraude, no avanzaremos.

Y, lo que le decía, aumenta la dirección general de transparencia, espero que sea para que la asesoren que usted vote a favor de esas comisiones de investigación. Para que también apostemos por esa titularidad real y sepamos, por ejemplo, quién está detrás de Hispano Vema que es, bueno, la

empresa del «hospital volador», todos esos datos que no nos quiso decir. Mire, ¿conoceremos los currículums de todo ese personal a dedo? Porque cuando lo hemos pedido se nos ha denegado.

Consellera, proponen casi..., perdón, proponen celebrar el 40 aniversario del Estatut de autonomía. A mí me parece fenomenal, pero, mire, el primer homenaje que debería de hacer usted es no haber nombrado País Valencià y haber nombrado la denominación que el Estatut de autonomía, desde hace 40 años, está diciendo cómo se denomina: Comunidad Valenciana. Dígalo, el primer ejemplo que usted debe de dar de celebrar ese 40 aniversario es respetar la denominación que previó y se consensuó en el Estatut.

Consejo de Transparencia, *xe*, tampoco nos ha dicho nada, *consellera*, y prevé 130.000 euros. Yo, mi primera pregunta, *consellera*, es ¿va a apostar usted por mantener –porque, claro, no hay previsión– los cinco miembros con las dietas u optaremos por esos tres miembros de director general? Y yo solo le digo una cosa, ¿cree usted que son suficientes 130.000 euros para ello?

Fisabio, pues, mire, 600.000 euros para identificar víctimas de la guerra civil. Mire, estamos aún en pandemia y creo que hay que averiguar y apostar por investigar más de la COVID, las secuelas, las recaídas y, sobre todo, también apostar por esa investigación de la vacuna española, que será más fruto de la generosidad de los investigadores que realmente de la inversión pública.

Y ya acabó, presidenta. Un dato, democratizar espacios públicos. Sí, *consellera*, pero para todas las víctimas, también para las víctimas represaliadas de la retaguardia republicana. Democratizar espacios públicos, pero para con todas las víctimas. No lo olviden.

La senyora presidenta:

Muy bien. Muchas gracias, señora Peris.

A continuación, por un tiempo máximo de 6 minutos, tiene la palabra el señor Pastor por parte del Grupo Parlamentario Popular. Cuando usted quiera, señor Pastor

El senyor Pastor Llorens:

Buenos días y muchas gracias, presidenta.

Buenos días, *consellera*.

Y buenos días al resto de compañeros diputados de la comisión.

Consellera, las cuentas para 2022 de su Conselleria de Participación, Transparencia, Cooperación y Calidad Democrática entendemos, desde el Grupo Popular, que son generosas con aquello que no es urgente o prioritario o necesario en el momento actual que atraviesa la Comunidad Valenciana y, sin embargo, son escasas, están contenidas, son precarias e incluso, a veces, inexistentes, insuficientes

a todas luces, para cuestiones importantes del momento actual y también para solucionar cuestiones que usted arrastra durante muchos ejercicios.

En memoria, queremos decirle con todo el respeto del mundo, como siempre, pero con toda la firmeza del mundo, también como siempre, que no es prioritario, urgente y necesario en estos momentos gastar más de dos millones de euros en memoria histórica. Incrementa usted, *consellera*, cerca del 30% las partidas en estas cuestiones y nosotros le decimos que este no es el problema de los valencianos en este momento, señora *consellera*.

Yo creo que a ningún valenciano le quita el sueño en estos momentos el tema de la memoria histórica. Yo creo..., creo, no, estoy plenamente convencido, no me he encontrado nunca a nadie por la calle que me diga: Oye, acordaros de subir el 30% las partidas del presupuesto en temas de memoria. Oye, acordaros que tenéis que colocar la placa para conmemorar no sé qué hecho histórico de hace 80 años en mi pueblo. No, no me he encontrado nunca a una persona que me haya exigido, recordado, estas cuestiones.

Le hemos dicho también en varias ocasiones que llama mucho la atención que ustedes tienen 2 millones para cuestiones relacionadas, repito, con víctimas y con hechos ocurridos o acaecidos en España y en la Comunidad Valenciana hace más de 80 años, pero que usted no destine ni un solo céntimo de euro..., 2 millones para unas cuestiones y no destine ni un solo céntimo de euro para las víctimas del momento presente, para las víctimas de la pandemia, para las víctimas de la COVID, para sus víctimas, entre otras cuestiones. Llama, como digo, poderosamente la atención: víctimas de la guerra civil, 2 millones; víctimas de la pandemia, 0 euros.

Fisabio, llama también la atención, y mucho, de nuevo los 600.000 euros que otro año más este Consell, este gobierno, destina a un instituto, a un centro investigador, para investigar cuestiones de ADN de esos hechos ocurridos hace ochenta años en la guerra civil.

Pero llama poderosamente la atención que este Consell, el mismo Consell, dedique o destine cinco veces menos, que se dice pronto, cinco veces menos, 115.000 euros, para por ejemplo investigar las enfermedades raras. No de hace ochenta años, las de hoy, las del momento presente. Yo creo que eso no es serio, que está muy descompensado y que ustedes han equivocado por completo las prioridades, *consellera*.

Consejo de Transparencia. Yo creo que de nada ha servido que todos y cada uno de los miembros del Consejo de Transparencia, incluido el representante de Unidas Podemos, le haya puesto a usted a caer de un burro, haya puesto a la *consellera* a caer de un burro y les hayan dicho todos y cada uno de ellos, en voz alta, con luz y taquígrafos, en estas Cortes que necesitan una oficina técnica potente –son palabras literales– para poder trabajar desde ese Consejo de Transparencia con diligencia, con eficacia, con prestigio y con un mínimo de garantías. Usted, en las cuentas, cero euros para esa oficina técnica potente.

Y eso es lo importante, al final, en cuestiones de transparencia. Recuerdo la entrevista... No lo dice el PP, es el presidente

del Consejo de Transparencia. Y dice que: «El Consell no quiere un órgano potente de control que mejore la calidad democrática». Eso es muy fuerte, que se diga en materia de transparencia de ustedes. Y no lo dice, repito, nadie del Partido Popular, lo dice el presidente del Consejo de Transparencia de esta comunidad, a propuesta de ustedes.

Y quería preguntarle al respecto también de transparencia, señora *consellera*. ¿No tiene usted confianza en que la proposición de ley de transparencia que el Botànic ha presentado en estas Cortes, en esta legislatura, vaya a prosperar? Se lo digo porque ninguna de las prioridades, de las necesidades, de las cuestiones importantes que el Botànic y usted nos han vendido en esa ley, vienen reflejadas en el presupuesto. Se lo digo por eso.

A mí me extraña muy mucho que ha finalizado el plazo de enmiendas en el mes de julio, estamos en el mes de noviembre y la proposición de ley de transparencia no ha venido de nuevo a las Cortes. Confía, o, mejor dicho, ¿no confía usted en que, por ejemplo, el PSPV-PSOE vaya a aprobar esa proposición de ley y vaya a aprobar esas medidas que usted plantea? Porque, por ejemplo, la remuneración que usted plantea para los miembros del Consejo de Transparencia no figura para nada en este presupuesto, y eso quiere decir que usted no tiene confianza alguna en que esto vaya a salir.

Y acabo. Ha hablado usted de los fondos europeos, ha hablado todos los *consellers* de los fondos europeos, y yo creo que todos los partidos políticos, los grupos parlamentarios, de los fondos europeos. Y yo creo que es fundamental el rigor y la máxima transparencia en la gestión de esos fondos europeos por parte del Consell. Creo que no se puede volver a repetir el mal ejemplo que una secretaria autonómica, la señora Rebeca Torró, dio en momentos difíciles la pandemia, utilizando la contratación por emergencia, contratando más de cuarenta millones de euros a un empresario chino solo por el hecho de que lo conocía en su época de concejal de urbanismo en el Ayuntamiento de Onteniente, dicho por ella en los telediarios de televisión española.

Y no se puede volver a repetir el manejo de fondos como ocurrió de manera tan irresponsable, como ocurrió con las carpas u hospitales voladores que este Consell contrató en plena pandemia, gastando más de dieciséis millones de euros, y que hoy todavía no tienen licencia de actividad. Esos errores, esa injusticia y esa falta de rigor no se pueden cometer con los fondos europeos.

Yo creo que desde transparencia usted tiene una importante labor ahí de tutela, de control, en lo que es toda la gestión y puesta a disposición de esos fondos.

Muchísimas gracias, presidenta.

La senyora presidenta:

Muy bien. Muchas gracias, señor Pastor.

A continuación, por un tiempo máximo de 6 minutos, tendrá la palabra la señora Blanes por parte del grupo Unidas Podemos, y lo hará desde su escaño. Cuando usted quiera.

La senyora Blanes León:

Moltes gràcies, presidenta.

Senyora consellera, moltes gràcies per la seua exposició.

Jo pense que una primera valoració és molt clara, així en termes genèrics. No podem vore més enllà que estem, sense dubte, davant d'una de les prioritats del Botànic. Perquè quelcom que en 2016, per exemple, en els últims pressupostos del Partit Popular, no teníem ni rastre d'aquestes partides, d'aquesta secció en els pressupostos, ja el Botànic I ho va posar sobre la taula com a prioritari, donant-li un rang de conselleria, també dotant-la amb 26,5 milions, ja al 2016. Però, evidentment, l'increment constant que hem anat observant a la seua conselleria fa veure quina és la importància que se li dona des d'aquest Consell, com no pot ser d'altra manera. Hi han 57 milions d'euros per al 2021 i amb aquest increment, fins als 96 milions, per al 2022.

Per tant, nosaltresensem que s'ha ampliat eixe rang, eixa influència sobre les conselleries, perquè evidentment és una conselleria que comporta unes matèries que són totalment transversals. Unes matèries que tot el Consell les veu com a pròpies i van impregnant les polítiques en general de tot el Consell.

Sobretot perquè s'ha posat en valor també, i jo crec que ací s'ha dit ja, el tema de la participació en tots els àmbits, també en l'elaboració d'aquests pressupostos. Pense que aquesta comissió política ha evidenciat eixa necessitat també, perquè ha sigut molt evident el canvi que ha patit la seua conselleria, passant d'eixos 57 milions fins als 96 milions, pujant el 68% de la crecuda, que és la segon conselleria que més creix.

Per tant,ensem que són uns objectius ambiciosos, que busquen, precisament, transformar la política valenciana en matèries tan importants com són la participació ciutadana, la transparència, la responsabilitat social, el foment de l'autogovern i també, com no, la cooperació al desenvolupament o matèries de memòria democràtica.

Per començar, jo pense que un dels eixos fonamentals han de ser els pressupostos participatius, dins de les competències de participació. Per què? Perquè són un exemple clar de, com bé deia, d'eixa influència transversal. Uns pressupostos que, finalment, han acabat amb eixos 96 projectes, que afecten onze de les conselleries, amb més de cent milions d'euros, que se sumen als que gestiona directament la conselleria.

Important, com vosté ha dit, el tema del seguiment en l'execució. I no soles des de la seua conselleria, sinó pense que cal ampliar eixa implicació dels ciutadans i ciutadanes en el seguiment del compliment d'aquests compromisos, perquè això farà corresponsables i a més partícips a la ciutadania que ha fet eixes propostes. Per tant, la nostra enhorabona en l'àmbit aquest i també sobretot per voler continuar amb la millora i la innovació d'aquests processos, reglamentant-los, perquè de cara als propers anys es consoliden i puguen tindre eixa reglamentació.

Evidentment, bé, vosté ha mateixa ha mencionat alguns dels projectes que han eixit triats als pressupostos participatius

de la seua pròpia conselleria, que no tornaré a repetir, però sí que també m'agradaria destacar l'estreta col·laboració que des de la seua conselleria es manté amb el Consell Valencià de la Joventut. Com d'important és, precisament, la participació dels nostres joves i que s'impliquen en la vida pública i en la vida política. Perquè pensem que no soles són el futur els jòvens, sinó que també, evidentment, són el present.

Eixe treball amb els Cevex, ja no soles per les persones que estan vivint a l'estranger, sinó també per el treball d'intentar que totes aquelles que vullguen tornar puguen fer-ho amb les millors condicions, amb eixe pla de retorn que ja va eixir també en el debat de política general.

Cooperació internacional, com no. Aquesta és una de les fortes apostes de la seua conselleria i d'un fort creiximent, perquè pensem que la recuperació econòmica i social, evidentment, no serà possible sense la solidaritat internacional. Hi ha qui no vol que vinguen, però tampoc no volen que s'ajuden allí... Bé, això, evidentment, està fora totalment del concepte genèric que pense que té la ciutadania valenciana, perquè els ciutadans valencians són solidaris i les administracions han de ser-ho també.

Perquè la crisi, evidentment, ha afectat els d'ací, i ahí estan les polítiques per a solucionar-ho, però també ha afectat, i molt més, els que ja patien abans d'aquesta crisi. Eixe 0,25% que va marcant la senda per a aconseguir eixe 0,7% que està marcat per al 2030 pensem que és una aposta clara per al compliment. Ja segons Oxfam Intermón, ja deien que partíem d'eixe 0,01% en els últims pressupostos del Partit Popular en 2015, amb 2,1 milions soles destinats a cooperació. S'ha anat millorant, des de l'inici del Botànic, i ara estem en eixe 0,25%. Per tant, jo crec que és un salt qualitatiu importantíssim.

Bé, però, clar, en cooperació pense que hi ha una gran diferència amb el que es feia abans i el que es fa ara, en les polítiques del PP de Blasco i les que es fan ara. No soles pel que vosté ha mencionat, eixa recuperació d'immobles, i també les quantitats econòmiques, que disculpe que li diga, però ja he perdut el compte. Si pot dir-nos quines són eixes quantitats que ja s'han recuperat... Perquè ací es parla molt dels ingressos dubtosos, però a mi pareix que no s'escandalitza la gent amb les despeses dubtoses, ja no tan dubtoses, que es van fer en el seu moment. Per tant, si té la xifra per a poder dir-nos que és el que ja s'ha recuperat i el que es té previst.

Transparència, dades obertes... Fonamental. No suficient, clar que no, amb eixe rànquing de transparència, que evidentment que és important, però no suficient, sinó que es treballa precisament per a altres nous mecanismes i altres reptes de futur, perquè les administracions públiques tenen unes dades molt útils que han de poder ser reutilitzades.

Qualitat democràtica, sensibilització, evidentment, per a les víctimes de la guerra civil i del franquisme. L'augment del 73% en qualitat democràtica, no soles per a la localització, exhumació i identificació, evidentment que sí... Vosté ha dit important ampliar eixos perfils perquè puguen fer aquestes tasques, però no sols això. No estem parlant soles de futur, també estem parlant de present. Estem parlant que a dia de hui encara es troben sense identificar tots aquells xiquets robats, que van ser robats a les seues mares en el moment

de nàixer. I no estem parlant de fa tants anys, de les nostres generacions n'hi ha famílies que van ser separades força. Ja ho deia Amnistia Internacional, quan ho ha denunciat com a una violació sistemàtica dels drets humans.

Per tant, es parla de víctimes –i vaig acabant–, víctimes, clar que sí. Les víctimes de la COVID es tenen en compte amb eixos 6.000 llocs de treball, per exemple, amb l'increment en sanitat.

I després m'agradaria preguntar-li per moltes peticions de familiars per a obrir foses de represaliats de la rereguarda tenen a la seua conselleria i quina necessitat real n'hi ha d'açò.

Moltes gràcies.

La senyora presidenta:

Muy bien. Muchas gracias, señora Blanes.

A continuación, por un tiempo máximo de 6 minutos, tendrá la palabra el señor Pla por parte del Grupo Parlamentario Compromís, y lo hará desde su escaño. Cuando usted quiera, señor Pla.

El senyor Pla Herrero:

(Inoible per raons tècniques) ... presidenta.

I molt bon dia, consellera.

I donar-li les gràcies per la compareixença davant d'estes Corts per a explicar el pressupost de la seua conselleria. Un pressupost que és el més expansiu que aquesta conselleria ha experimentat al llarg de la legislatura i que suposa un augment substancial, com vosté ha indicat, d'un 68,14%.

Respecte de la matèria de participació ciutadana, jo destacaria l'aposta de la seua conselleria per elaborar un nou marc normatiu en matèria de participació i foment de l'associacionisme, així com l'aprovació del reglament dels pressupostos participatius de la Generalitat, a partir de l'experiència pilot d'este any 2021, on han participat 25.000 valencians i valencianes, i fruit del qual s'ha destinat al pressupost en projectes transversals al llarg de tot el País Valencià i de, com s'ha indicat, onze conselleries.

Considerem necessari destacar també, a banda de continuar la col·laboració amb els Cevex per a potenciar la cultura, la llengua i les tradicions valencianes a l'exterior, la seua intenció d'elaborar un pla per al retorn de valencians i valencianes a l'exterior que així ho desitjaren. Aquest pla de retorn, des del nostre punt de vista, significa un canvi de paradigma, ja que mentre els governs de la dreta, en plena crisi econòmica, atribuïen l'eixida dels nostres joves a l'estranger al seu «esperit aventurer», el govern del Botànic implementarà mecanismes per al retorn dels nostres joves i del nostre talent al País Valencià.

Observem també un pressupost de continuïtat respecte del Consell de Transparència. Evidentment, a l'espera de

l'aprovació de la nova normativa que dote d'una nova estructura al Consell de Transparència, normativa que a hores d'ara es tramita a aquesta casa.

En matèria de cooperació internacional, és de destacar que dins del pressupost de la conselleria l'apartat de cooperació al desenvolupament continua sent el que més recursos rep, fet del qual ens congratulem i que reforça el compromís d'esta conselleria i d'este Consell per a arribar a l'objectiu del 0,25 % de la renda nacional bruta valenciana.

Són temps difícils per al poble valencià, sí, però també per a tots els pobles del món, i en especial per a les persones que ja partien de situacions adverses o de realitats més dures de les que comunament es donen a la nostra terra. Aquestos pressupostos contribuiran a desenvolupar el cinqué Pla director de la cooperació valenciana al desenvolupament 2021-2024, que en breu ens presentarà vostè ací a les Corts.

Destacar, en darrer lloc, d'aquest apartat, la intenció de la seua conselleria de proposar a les corts l'aprovació de la llei del foment de la pau i dels drets humans de la Comunitat Valenciana. Igualment, s'hi inclou una partida oberta d'ingressos per a la restitució dels fons, diu els pressupostos, «indegudament disposats en projectes de cooperació». Açò és, els fons furtats pels anteriors responsables del govern de la Generalitat, i que esperem que, amb l'avanç de les execucions judicials als processos oberts, vagen recuperant-se.

En matèria de foment de l'autogovern i desenvolupament estatuari, ha comentat, ha remarcat que l'any 2022 celebrarem el 40 aniversari de l'aprovació del nostre Estatut d'autonomia. I seria bo que aquesta efemèride coincidira amb l'aprovació de la reforma constitucional que reconeguera definitivament la capacitat normativa d'estes Corts en matèria de dret civil.

Així, considerem absolutament necessàries accions destinades a promoure el desenvolupament i la recuperació del dret civil valencià, com el conveni amb la Càtedra de Dret Foral Valencià de la Universitat de València, el conveni amb l'Associació de Juristes Valencians o les ajudes al Tribunal de les Aigües de la Vega de València, el jutjat Privatiu d'Aigües d'Oriola, la comunitat de regants de l'horta d'Aldaia... I, com no, el manteniment de les ajudes a ajuntaments, mancomunitats i universitats valencianes per a la realització d'activitats relacionades amb el desenvolupament de l'Estatut d'autonomia i la promoció i consolidació de l'autogovern al nostre país.

En darrer lloc, i respecte a les polítiques de memòria democràtica i de reparació i justícia per a les víctimes de la guerra civil i del feixisme, ens congratula l'aposta de la conselleria per a impulsar la creació d'un mausoleu i columbari en el cementeri de Paterna, adquirir els terrenys on es va ubicar el camp de concentració de represaliats d'Albatera, i la creació d'un centre d'interpretació. I seguir, per descomptat, col·laborant amb Fisabio, els ajuntaments, les mancomunitats, les entitats i associacions de tasques d'identificació de víctimes de la Guerra Civil i del franquisme, així com la realització d'actuacions d'homenatge i commemoració per a elles.

En conclusió, consellera, enunciem, com no podria ser d'altra manera, que el nostre grup parlamentari donarà suport

a estes polítiques que acosten els palaus al carrer, que mostren i fan efectiva la solidaritat del poble valencià amb la resta de pobles del món. Que avancen en la justícia i la reparació per a tots aquells que van ser represaliats per defensar els valors democràtics i que mostren, en definitiva, l'irrenunciable compromís d'aquest Consell en aprofundir i ampliar l'autogovern del País Valencià.

Moltes gràcies.

La senyora presidenta:

Muy bien. Muchas gracias, señor Pla.

A continuación, el grupo socialista se distribuye el tiempo en 3 minutos para la señora Caballero y 3 minutos para la señora Mira, por ese orden. Cuando usted quiera, señora Caballero. Tiene la palabra.

La senyora Caballero Hueso:

Gracias, presidenta.

Gracias, *consellera*, y a todo el equipo de la *conselleria* por el trabajo y por la explicación minuciosa del presupuesto para el año 2022.

Y lo ha dicho usted en un momento de su intervención, pero con otras palabras, que este incremento es, sin duda, el reflejo de la apuesta del Botánico por tres líneas fundamentales. La cooperación internacional, que ahora explicará mi compañera, por implicar a la ciudadanía en una democracia cada vez más participativa, y por cerrar esas heridas que todavía están abiertas por el episodio más negro de nuestra historia reciente.

Señora *consellera*, este presupuesto es la continuidad de las políticas, en la que la corresponsabilidad es la base del desarrollo de una democracia plena. Es esa complicidad entre las propuestas que se plantean para desarrollar desde el Consell y, por supuesto, en la toma de decisiones.

Para ello es esencial, desde nuestro punto de vista, continuar con el fomento entre la ciudadanía de la cultura de la participación, la transparencia, el buen gobierno, la responsabilidad social y, sobre todo, la confianza en las instituciones. Y hacerlo siempre a través de un trabajo compartido con asociaciones, entidades sin ánimo de lucro, ayuntamientos, universidades, etcétera.

Me satisface especialmente los progresos en materia de memoria histórica. Por una parte, con el avance que nos ha hecho con la consecución de los fondos europeos para la sede del Instituto de Memoria Democrática, en cumplimiento de uno de los ejes del pacto del Botánico.

Y, por otra parte, por su compromiso, por el compromiso de este Consell en, por fin, sacar a todos aquellos que están en fosas comunes de sus fosas. Mire, señora *consellera*, en una década hemos recuperado solo el 18 % del total de las víctimas de la represión franquista. En unas setenta fosas

comunes, alrededor de mil doscientos cuerpos, pero todavía quedan muchísimos más. Solo en el cementerio de Paterna quedan más de mil trescientos cuerpos, y en toda la Comunidad Valenciana quedan 27 fosas. Y aquí me llama la atención una cosa, fundamentalmente Alicante. ¿Por qué Alicante? Porque en la provincia de Valencia y en la provincia de Castellón contamos con la colaboración de las diputaciones, cosa con la que no contamos en la provincia de Alicante.

Gracias, señora *consellera*, y gracias a todo el Consell del Botànic por la apuesta decidida por la memoria democrática. Hay que cerrar la gran herida que sigue sangrando. Limpiarla, curarla y, finalmente, cerrarla. Y esto se conseguirá el día que todos aquellos y todas aquellas que siguen en cunetas y fosas comunes descansen allí donde sus familias desean, y se avance en la identificación de bebés robados. Tenemos que ofrecerles el reconocimiento público que siempre merecieron y nunca se les dio.

Muchas gracias.

La senyora presidenta:

Muy bien. Muchas gracias, señora Caballero.

A continuación, la señora Mira dispone de un tiempo máximo de 3 minutos para su intervención. Cuando usted quiera.

La senyora Mira Rojano:

Gràcies, presidenta.

Bon dia, companys i companyes.

Consellera, en primer lloc m'agradaria donar-li les gràcies per estar hui en aquesta cambra per a explicar els pressupostos de la seua conselleria. I m'agradaria també fer extensible eixe agraïment a tot l'equip de la Conselleria de Transparència, Participació, Cooperació i Qualitat Democràtica.

Relativament fa poc temps que soc diputada en aquestes Corts, fa al voltant de nou mesos, i estos són els meus primers pressupostos. I ja en este poc temps he hagut d'escoltar a alguns grups polítics que esta conselleria no és necessària. Hui tornen a dir-ho. I, lluny d'estes afirmacions, que per a mi estan buides de contingut, existeix una realitat que ens diu que hui, més que mai, fa falta més participació, més transparència, més cooperació i més qualitat democràtica.

En aquests pressupostos que hui ens presenta, hi ha una voluntat clara per part del Consell que esta conselleria ha vingut per a quedar-se. En la part que a mi em toca, la de cooperació internacional i ajuda humanitària, i com he vist en alguns companys d'altres partits, poc els ha importat parlar d'este tema tan important. Vosté és de veres que ha dit moltes dades que jo no vaig a repetir, però sí que m'agradaria destacar eixos 67 milions d'euros de pressupost

respecte a l'exercici anterior, que suposa un augment de 32 milions d'euros i un percentatge del 93,65%. També destacar els més de seixanta-quatre milions destinats a projectes de cooperació internacional i ajuda humanitària.

Aquest pressupost suposa la posada en marxa del quint pla director, un pla que ha implicat la participació de tots els agents implicats. I un pla que, bé, *consellera*, en paraules seues, diu que és un pla equitatiu i sostenible per a una societat més justa.

Recalcar també el compromís firmat per tots els grups polítics d'esta cambra, excepte, com no, l'extrema dreta, d'arribar en el 2030 al 0,7%. La Generalitat Valenciana va establir un full de ruta per a l'adopció de l'Estratègia Valenciana de Desenvolupament Sostenible 2020-2030, per a l'adaptació de l'Agenda 2030 i els ODS. Doncs hem de sentir-nos contents i orgullosos perquè s'ha realitzat un diagnòstic de l'estat actual de la contribució dels ODS per part de totes les conselleries i el nivell de cobertura es considera molt alt. Açò ens ha de servir per continuar. Però, *consellera*, dir-li que anem per molt bon camí.

Per últim, sí que m'agradaria donar les gràcies perquè la cooperació valenciana ha recuperat la dignitat. I ho dic perquè fa uns anys vam assistir al capítol més trist i vergonyós d'un dels tants casos de corrupció d'esta comunitat. En este sentit, el cas Blasco, un cas en què molts milions d'euros que anaven destinats a la construcció de pous d'aigua en Nicaragua van anar destinats a inversions immobiliàries, i inclús algun iot que altre.

Hui, a poc a poc, el Consell està recuperant aquests diners i estos béns, i s'està treballant per restaurar el mal que va deixar a la societat valenciana. Molt tocada la va deixar. Una societat que, si per alguna cosa ens caracteritzem, és pel nostre caràcter solidari, pel nostre caràcter compromés, obert i acollidor.

Moltíssimes gràcies, *consellera*, i endavant amb el seu treball.

La senyora presidenta:

Muy bien. Muchas gracias, señora Mira.

Con esto concluimos las intervenciones de los grupos parlamentarios, y la *consellera* dispone en este momento de 15 minutos para su segunda intervención.

La senyora consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica:

(*Inoïble per raons tècniques*) ... es que, si no, me ahogo.

La senyora presidenta:

Ya le he dicho antes que está en su casa, señora *consellera*. Y ahora desde la tribuna podrá quitarse la mascarilla.

La senyora consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica:

(Inoïble per raons tècniques) ... pujades en totes les partides, doncs, bé, no hauria d'escoltar tantes demagògies, no? Abans se'm parlava que no es pujava suficient en cooperació, ara pugem al doble, però dona igual.

Començaré per la diputada García, de Vox, que parla de delictes de lesa humanitat. Jo no sé si vosté coneix les resolucions de l'ONU, jo li les puc facilitar, on fica clarament que el govern espanyol ha donat moltíssims anys l'esquena a les víctimes de la guerra civil. També en resolucions d'Europa. De fet, tots els partits, menys els de l'extrema dreta, a nivell europeu, tenen claríssim tot este tema.

De totes maneres, cal dir que a mi m'ha sorprès i que hui Vox ací ens ha donat una primícia i una novetat. Perquè el senyor García ha dit que ell «condena todos los crímenes». I jo entenc que també està condemnant els crims del franquisme. I jo crec que és una novetat que Vox, per fi, condemne els crims del franquisme.

Vosté diu que no necessitem la nostra conselleria, però clar que sí. Com a vosté li va a parèixer útil la meua conselleria? Si la meua conselleria, sobretot, desenvolupa la democràcia. Tot allò en què vostés no creuen, la democràcia. La meua conselleria significa, més enllà en la participació d'una democràcia, anar a una democràcia participativa. La transparència. Que estiga oberta a la ciutadania. La cooperació, ser solidaris. No soles dintre de l'estat, sinó també fora. La memòria democràtica, la responsabilitat social, la democràcia.

Que a vostés els sobren tots els càrrecs. Clar que sí. A vostés els sobren tots els càrrecs, de la meua conselleria i de la resta, perquè vostés són dels que volen que mane un, eh? Com quaranta anys de dictadura, allí manava un. No hi ha problema. Eixa és la seua línia.

I després, a més, amb moltíssima demagògia. Parla de la crítica a la cooperació valenciana, com si ací no n'hi haguera despesa social. Però vosté s'ha llegit els pressupostos? Vosté ha vist els pressupostos? Els pressupostos són els més socials de la història de la Generalitat Valenciana, on es destina un total d'un 82,23% a despesa social. De què està parlant? A despesa social. Per tant, o siga, no faça demagògia.

Vosté, evidentment, no és solidari. Vosté no pensa que forma part del món, com sí ho pensem des del govern. Que nosaltres no som de vore què passa en el món, sinó de formar part del món, i saber que els problemes d'altres països també són els nostres problemes. I jo crec que això, precisament la pandèmia ens ho hauria d'haver deixat molt més claret.

I, de totes maneres, vosté... És normal, perquè jo ho he recordat ací. Ací hi ha un acord signat per tots els grups parlamentaris d'esta cambra, a excepció de vostés, l'extrema dreta, en què es deia d'anar avançant en els pressupostos de cooperació per a arribar en el 2030 al 0,7%. I, evidentment, esta conselleria està treballant en eixa línia, perquè el govern aposta per complir eixos acords.

Senyora Peris, una mancança de rigor vosté en la seua intervenció que no és pròpia, eh? Li ho he de dir. Que no és pròpia, que no és pròpia.

Parla de l'informe Dyntra. A vore, això es va actualitzant i, evidentment, nosaltres duquem molts anys en primera línia. Clar que sí, duquem molts anys perquè anem actualitzant-se i anem cada vegada avançant més en transparència.

I parla de les comissions d'investigació. O siga, jo recorde que vostés arribaren a demanar una comissió d'investigació d'una cosa que és que s'estava duent directament en la OCCI i en el Consell de Transparència, on jo ho havia remés. O siga, que és una falta de respecte també a l'autonomia i al funcionament dels organismes.

Després parla de 3.000 milions d'euros ficticis. No sé, explique'ns ho vosté. Em parla també del pressupost participatiu. Falta de rigor. No hem dit que serà per al 2024, és per al 2023. Serà bianual. I és evident que és un repte molt important, ja ho vàrem dir. Els primers pressupostos participatius autonòmics, no a soles en el nostre territori, sinó a nivell de tot l'estat espanyol.

Vostés, que participen en algun govern, mai han fet pressupostos participatius. Saben que això és un repte i que, evidentment, sempre que es duen endavant pressupostos participatius, inclús quan són a nivell municipal, que són molt més fàcils, perquè la població és més reduïda, això costa de posar en marxa. Però, com deia Confucio: «Todos los largos caminos comienzan por un primer paso.»

I nosaltres, evidentment, volem millorar tot això. I estem contents amb els resultats, perquè a més la ciutadania valenciana ens ha demostrat que quan els donem la paraula són capaços de fer propostes molt bones que han millorat inclús estos pressupostos.

I, per tant, clar que anem a fer una comissió d'avaluació, perquè som un govern seriós i qualsevol govern seriós fa una avaluació de polítiques públiques. Hem posat un projecte pilot en marxa i ara toca avaluar i millorar, i per descomptat que ho anem a fer, on van a estar la societat civil, les universitats i el consell de participació.

I altra vegada, senyora Peris, amb allò de que açò era la conselleria de transparència? Però si això ja ho parlarem l'any passat. Però jo ja li vaig recordar que allí estava Francisco Igea, que és conseller de transparència de Castella i Lleó del seu partit i Antonio Sánchez, conseller de Múrcia de transparència també del seu partit. Crec que tenien algun mur en Madrid, però evidentment hi ha hagut un canvi de govern i ja no el tenen.

Què passa? Que els consellers de transparència valen on vostés governen i no valen on vostés no governen. I a més, nosaltres ho devem fer molt millor quan estem per davant dels seus companys i companyes en el rànquing de transparència a nivell autonòmic.

I li molesta la OCCI. Bé, jo ja de que moleste la OCCI O siga, que això, que són mecanismes de control que va crear el govern del Botànic, a més de control precisament dels alts càrrecs, que és un exemple a nivell de transparència a nivell estatal, també li molesta.

Que diu que la Sindicatura de Greuges ens ha demanat Però què ens ha demanat? Que ha demanat una cosa que no ens l'ha demanat a nosaltres. I li dic, senyora Peris, molta falta de

rigor. Parla del pressupost del consell de participació. Vosté s'ha mirat l'execució de la part del Consell de Transparència en el darrer any? Executaren un 66,19 %.

I encara aixina, si el Consell de Transparència haguera demanat una reunió i haguera dit que volien ampliar el pressupost ho hauríem parlat. Però evidentment no anem a ampliar una partida de pressupost que no s'ha executat. Per a què? Per a que després jo vinga ací em parla de que és que no executem el pressupost?

Bé, en el tema del quaranta aniversari, que també s'inventa les xifres. Jo no sé quina barbaritat ha dit que anem a gastar-nos. No sé. No sé. I per favor, llegisca vosté el preàmbul de l'Estatut d'autonomia on fa referència al País Valencià. Vosté és jurista, això s'ho hauria de llegir.

I el tema de les víctimes de la Guerra Civil. Mire, és molt trist. És molt trist veure que tenim una dreta que no té valors democràtics i que té a més una mancança d'humanitat terrible. I això ho vaig a lligar també amb la intervenció del senyor Pastor, que ha arribat a dir que no es urgente. Això ja m'ho digué l'any passat. Que no es el momento. Clar que no, si jo estic totalment d'acord que ara no és el moment. És que el moment hauria d'haver sigut fa quaranta anys. Però és que encara no s'ha fet. I la senyora Caballero ho ha dit. Encara ens queda molt per fer. Perquè nosaltres amb el canvi dels governs hem començat fa sis anys. Però clar, queda moltíssim per fer.

I això és una falta d'humanitat. O siga, que no li ho diu ningú pel carrer? Vosté parla amb molt poqueta gent. Vosté parle amb els familiars que tenen els seus avantpassat, els seus pares, que molts fills i moltes filles ja no ho estan veient per una qüestió vital, perquè hem esperat massa temps, digalos que no és el moment. Perquè els familiars de les víctimes el que més ens diuen quan per fi poden recuperar les restes dels seus familiar és: «Por fin puedo morir tranquila.» Això és el que han esperat.

Que no le quita el sueño a nadie. A ellos sí que les quita el sueño. Li sembla molt mal els diners que ens gastem en memòria democràtica. I els 4.000 milions d'euros de la corrupció del Partit Popular? Això no els sembla mal? Amb una ínfima part d'això podríem haver fet totes les polítiques de memòria i ens haguera sobrat moltíssim.

I per favor, no capitalitze les víctimes de la COVID, perquè les víctimes de la COVID són de tots i de totes. I per favor, és que li insistisc, ja ho he dit, la despesa social d'este govern és la major de la història, un 82,23 %. I s'han donat més de mil milions d'ajudes a la COVID. 57,5 per als autònoms, 31 per al foment de l'ocupació. I podríem estar aixina perquè este govern ha donat moltes ajudes.

I vostés, miren, les víctimes de la guerra civil no els importen. Les víctimes del metro tampoc els van importar, no es varen reunir ni amb elles. Ho hagué de fer este govern quan va arribar, molts anys després.

Ja li he explicat també allò del Consell de Transparència. Jo, evidentment, sóc partidària, ja que m'ho ha preguntat, que el Consell de Transparència estiga professionalitzat, amb una dedicació exclusiva de persones que s'hi dediquen completament. Jo crec que funcionaria millor. I jo tinc confiança,

però, evidentment... O siga, el legislatiu està dividit de l'executiu, i, quan s'aprove la llei de transparència, serà una cosa que decidirà esta cambra i que no ho decidirà la consellera.

I estic totalment d'acord amb vosté amb tot el tema de la transparència amb els fons europeus. I aixina està posat en la normativa i aixina ho vam fer. Jo ho he dit en la meua intervenció. I, evidentment, va a haver una transparència i es va a publicar en www.gvaoberta.gva.es, quant serà l'execució d'eixos fons europeus.

I bé, agrair a la diputada d'Unides Podem-Esquerra Unida, la diputada Blanes, que evidentment ho a dit, això és una prioritat de govern. I que a més esta conselleria sobretot fa polítiques transversals que tenen a veure amb la resta de conselleries, com sumen tots a la transparència amb les seues unitats, també ara estem en participació. I anem avançant.

I be, vaig a donar l'explicació dels diners que s'han recuperat. A diferència d'un govern com xifràvem en 4.000 milions d'euros Jo la veritat és que és una xifra que dona l'ABC, jo no sé si eixa és la xifra exacta, però jo crec que tampoc podem desconfiar. 4.000 milions que se xifra.

I anem recuperant. Este govern valencià va recuperant. De fet, s'han ingressat més de set milions de la corrupció que ja estan ingressats en les nostres arques i anem a ingressar. Concretament, en la conselleria que jo dirigisc, s'han ingressat un total de 2.053.379,67 euros que han tornat a la cooperació. I que tenim també els pisos, eixos pisos del cas Blasco que també hem recuperat per a la cooperació.

Però, a més a més, cal tindre clar que nosaltres, a banda del tema de la corrupció, també era el tema que el Partit Popular quan governava va deixar al Botànic en la conselleria que jo encapçale un total de 740 expedients sense revisar. 740, que es diu prompte. Però un total de més de 119 milions d'euros. I que, en estos moments, a la conselleria li'n queden per revisar 19. N'ha revisat 729. I hem recuperat 737.000 euros per a les arques públiques.

Un govern va espoliar, altre govern recupera i torna a la ciutadania. I torna a la cooperació, en este cas.

Gràcies, senyor Pla, diputat de Compromís. Evidentment, avancem en participació. És una aposta molt clara del govern del Botànic. Sabem que hem fet un primer passet. Sabem que amb totes les experiències que hi ha de pressupostos participatius cada vegada va a participar més la gent, perquè hi ha un major coneixement i, sobretot, perquè la ciutadania percep un retorn. En estos moments, hi ha 96 projectes aprovats en eixos pressupostos participatius, més 68 que ja estaven inclosos en els pressupostos com a tal. I, evidentment, segons es vagen retornant eixes polítiques, sabem que la participació anirà a més.

Ho he dit en la meua intervenció. Polítiques tan ambicioses costen d'impregnar en una societat que malauradament no ha estat acostumada a que se'ls donara la paraula. Venim d'una societat en què se'ns ha ensenyat molt a acatar les decisions i no tant a formar part de les decisions. I en eixe camí anem treballant per la conselleria.

Senyora Caballero i diputada Mira, evidentment, l'aposta del Botànic és memòria democràtica, cooperació i participació.

I no es pot avançar en dignitat. Jo sempre ho dic, que quan excavem una fossa, quan exhumem les restes, quan els tornem a les famílies, jo sempre dic que no estem tornant la dignitat a les víctimes perquè les víctimes mai varen perdre la dignitat. Estem parlant de les persones que lluitaren pels nostres drets i per les nostres llibertats.

Però sí tornem la dignitat a un país que no es pot sustentar ni avançar en democràcia mentre es construisca damunt de les fosses comunes d'eixes persones que lluitaren per la democràcia que nosaltres tenim ara.

I, com deia la diputada Mira, esta conselleria ha vingut per a quedar-se, perquè nosaltres estem per avançar en democràcia i per tindre una major qualitat democràtica. I anem pel bon camí. I, evidentment, hem recuperat la dignitat des del govern per a la cooperació valenciana. La ciutadania valenciana i la cooperació valenciana, que és molt forta, perquè la cooperació valenciana és un exemple, treballlem en els acords amb la coordinadora valenciana d'ONGD, però sí hem recuperat la dignitat del paper que les institucions públiques des del govern de la Generalitat ajudant en la cooperació. I ara anem de la mà la societat civil i a la Generalitat en avançar en cooperació. I estos pressupostos en són una prova.

Gràcies.

La senyora presidenta:

Muy bien. Muchas gracias, señora *consellera*, señora Pérez.

A continuación, comenzamos con los turnos de réplica. ¿Qué grupos van a hacer réplica? Perfecto, pues en primer lugar tiene la palabra el señor García para hacer la réplica del Grupo Parlamentario Vox.

El senyor García Gomis:

Muchas gracias, señora presidenta.

Señora consejera, demuestra una vez más que usted no está a la altura ni de este gobierno ni de los valencianos con su falta de educación y de respeto por esta institución y por los diputados de esta cámara.

La realidad es la que le tapa todo el relato, porque usted viene aquí. Es que no hace falta que llene los minutos. Si no hay tanto. Si tiene 96 millones. Que no puede hablar tanto como sanidad, que tiene 7.800. Pero usted estira el chicle. Mire, la realidad es. Esto es la realidad de su consejería. Esto es su realidad. No la necesito para nada. Me trabaja usted de noviembre a diciembre, reparte el 90% de casi toda su consejería en sueldos en cooperación internacional y a casa. Y a casa porque usted, señora consejera, no hace nada más que crear confrontación y odio.

Mire, ha venido aquí diciendo, ojo, que usted defiende a la democracia. Usted, que aún no ha aceptado los resultados electorales de 2019, que da la presencia de mi grupo parlamentario con diez diputados, dos más que los suyos

en esta cámara. Eso es democracia, señora Garijo. Aceptar que nosotros tenemos que estar ahí sentados defendiendo a los valencianos y que ustedes tienen que estar sentados, aunque a nosotros tampoco nos guste su presencia. Pero es la democracia y los han elegido los valencianos.

Usted dice que nos gusta que nos manden..., mire yo nací en 1980 a mí no me ha mandado ninguno que sea uno solo. Pero usted sí que adora a genocidas como el comunismo, como el señor Stalin, como el señor Lenin, como el señor Santiago Carrillo, que lo tiene por ahí dando vueltas. Oiga, es que aquí de lo que estamos hablando es de dignidad y respeto. Y nosotros lo hemos dicho. Condenamos todo. Usted no. Usted mira la etiqueta. Mira a ver qué pone debajo de la etiqueta. A eso se le llama ser sectaria, liberticida, demagoga. Eso es usted.

Usted habla de que nosotros queremos acabar con la cooperación internacional. Se lo hemos vuelto a decir. Escuche bien. Límpiase con un bastoncillo el oído. Escuche bien, señora Garijo. La cooperación internacional es necesaria. Sí, pero la tiene que hacer el Gobierno de España; no esta comunidad.

Y, ¿quién viene a rescatar a los españoles, señora Garijo? Es que estamos dando muchos cientos millones. El 80% no llega. Lo dicen sus diputados, sean de Podemos, de Izquierda Unida o del partido que sean. No llega.

No hace falta que se vaya a ningún país fuera de España. Váyase usted a los alrededores de Valencia, váyase usted a Cáritas, váyase a la multitud de colas del hambre, donde familias españolas están esperando la ley de dependencia, donde miles de familias españolas no tienen empleos, donde nuestros jóvenes están en el 40% del paro, donde la mitad de ellos están en riesgo de exclusión. ¿Y ustedes vienen aquí a hablar y a fantasear que los van a traer a todos de retorno? ¿De retorno a qué? ¿De retorno a qué, señora Garijo? Si no podemos darles empleo a los que tenemos aquí.

Es que ustedes viven en los mundos de Yupi. Es que la realidad es la que le estropea su relato. Por muchos minutos que les demos para explicar 96 millones de euros, señora Garijo, la realidad es que las familias españolas no tienen para comer, que las familias españolas no pueden pagar sus facturas, que las familias españolas no tienen donde vivir, y llevan gobernando seis años y no han solucionado nada.

Y usted vive, pues eso, de fantasear, de fantasear, y hace falta realidad. Y lo que quiere la gente es trabajo para tener dignidad, porque no hay nada más que dignifique el no depender nadie de los demás. Dependen de ellos mismos, de darle el futuro a sus familias, a sus hijos y no tener que vivir paniaguado bajo el yugo de sus políticas sociales que no funcionan, señora Garijo.

Demagogia, la justa, que su consejería a usted no la necesita. Y le recuerdo que era la dirección general y nos cuestan 800.000 euros, que, como le he dicho, están mejor en los bolsillos españoles que con sus sueldos y sus palmeros.

Muchas gracias.

La senyora presidenta:

Muchas gracias, señor García.

A continuación, por un tiempo máximo de 3 minutos, tiene la palabra la señora Peris. Cuando usted quiera.

La senyora Peris Navarro:

Consellera, qué pronto se ha *moquetizado*, ha olvidado su papel de oposición, que es el que yo hoy tengo que hacer: el pedirle explicaciones, criticar lo que no me gusta.

Lo que yo jamás esperaba, después de lo que usted había pasado en la oposición, es que se volviera a una *consellera* soberbia, prepotente y con una superioridad moral de su izquierda pasmosa. Eso sí que es falta de rigor, *consellera*.

Mire, ¿me habla de transparencia? Y usted no ha pedido ni la investigación del caso Azud. La tuvo que pedir este grupo parlamentario.

¿Me habla de transparencia cuando le ha enviado una carta directamente con el requerimiento del Síndic de Greuges? ¿Cuando le ha tenido que llamar la atención? Es que no se entera ni que le ha llegado la carta. Pues firmaron de su equipo el acuse. Se la volveré a pasar.

Pero es que, mire, no hace tanto se la dio también en mano el señor Cantó. Y usted cero, ni ha contestado. ¿Qué puedo esperar yo de la transparencia de usted? Por eso, una *consellera* que ha querido... Es el programa «Reconstruim pobles», *consellera* –no ponga esa cara– de su amigo Dalmau, al que usted tapa. ¿Vale?

Entonces, ¿yo qué puedo esperar de una *consellera* como usted que hasta su propio Consejo de Transparencia y los propios elegidos por su partido resulta que le dicen que los tienen amordazados, *consellera*? ¿Cómo no tengo que protestar del tema de la transparencia? Mire las entrevistas. Me preocupa que usted viva en el mundo Yupi de la *consellera* y no lea la realidad.

Mire, ¿venir a este presupuesto y no haberse mirado los ingresos? ¿Sabe dónde están los 3.000 millones de presupuestos ficticios de ingresos? La deuda histórica, 1.300; los 750 millones que nos deben por desplazar sanitarios, y los 1.000 millones que hasta creo que el *conseller* de hacienda le ha reconocido que ustedes se han inventado ese fondo, que ya veremos ahí qué pasa. Pero ayer le preguntábamos a Arcadi, que tiene hilo directo con Sánchez, y eludía esto.

Consellera, lo que me da que pensar es que usted en estos presupuestos lo único que le ha preocupado es tener dinero, porque las elecciones están cerca y «quiero cumplir mi programa electoral».

Mire, si los datos que he dado no son con rigor... Pues los he cogido justamente de usted de una entrevista de *El País*. Con lo cual, la que no tiene rigor es usted.

Mire, un fiasco de participación. Claro que sí. No me hable de presupuestos participativos, que aquí quiero un listón más

alto, un 0,5%. Silencio a un tema clave, 30 personas para llevar el 75% de la *conselleria*. ¿Y el resto de personal, 230 personas? Ni me lo contesta.

Claro que queremos que se recupere el dinero público que se ha gastado. Pero de todos los casos. También, *consellera*, cuando se acabe el procedimiento del caso Alquería, donde usted estaba en ese gobierno.

Memoria democrática valenciana. Pero dentro de la ley, *consellera*. Le leo lo que dice: «Período que abarca desde la proclamación de la Segunda República, 14 abril del 1931, hasta la entrada en vigor del Estatuto de autonomía, 1982». Memoria, sí, pero para todas las víctimas. Ciudadanos no somos sectarios.

Por último, yo le quiero hacer una sugerencia. Se le hará también por vía de enmienda, pero usted no ha dicho nada. Usted presupuesta una transferencia de 90.000 euros para la Corporación Valenciana de Medios de Comunicación, para el sector audiovisual, para fomentar documentales.

Mire, yo le voy a proponer que también es memoria democrática no olvidarse de las víctimas de ETA, que ustedes se olvidan. Y yo le propongo que también haya documentales, por ejemplo, del atentado de Mutxamel, donde el horror del terrorismo de ETA marcó el destino de tres familias y de todo un pueblo.

Yo recientemente estuve allí celebrando el 30 aniversario. Yo sí que estuve allí. Pero a usted no la vi. Por eso también pido que los documentales vayan por ahí.

Gracias, *consellera*. Yo simplemente le diré que cuando sea de cooperación sabe que nosotros estaremos ahí, como lo ha visto siempre, cuando coincidimos en la etapa de la diputación.

Pero también le diré que ponga los pies en el suelo. Tenemos ahora a muchos valencianos, alicantinos y castellonenses pasándolo mal, colas del hambre. Ayuden también a banco de alimentos, a Cáritas, a Casa Caridad. Yo creo que si usted quiere ser la *consellera* de todos, escuche a todos. Desde la humildad, *consellera*.

La senyora presidenta:

Muchas gracias, señora Peris.

A continuación, el señor Pastor tiene 3 minutos para su réplica. Cuando usted quiera.

El senyor Pastor Llorens:

Muchas gracias, presidenta.

Me quedo con tres cuestiones de la segunda intervención de la *consellera*. Y dice la *consellera* en un tono... casi bucólico que de su *conselleria* emana la transparencia.

Pero fíjese que el órgano garantista de la transparencia en esta comunidad, el Consejo de Transparencia, en un

tono completamente diferente y no tan poético, no dice nada bueno ni usted ni de su *conselleria*. Le repito que dice cosas como que «el Consell no quiere un órgano potente de control que mejore la calidad democrática» o, atención, que «la *conselleria* de transparencia es un hándicap, está al servicio del gobierno». Repito que esto lo dice el Consell de Transparencia, que es el órgano garantista de la transparencia en esta comunidad, porque usted no lo es. De usted no emana ninguna transparencia. Del Consejo de Transparencia emanaría mucha más transparencia si usted pusiese los medios económicos, que no pone en este presupuesto, para que dicho órgano, para que dicha entidad pueda trabajar con eficacia y con prestigio, cosa que usted no hace.

Guerra civil, 2; COVID, 0. Víctimas de la guerra civil, 2 millones de euros; COVID, 0 euros. Nos acusa de falta de humanidad. Lo que es una falta de humanidad, señora *consellera*, es no poner un céntimo de euro por parte de ustedes, por parte de Consell para las víctimas de la COVID, para las víctimas del momento presente, para sus víctimas, para las víctimas de la actualidad, para las de la COVID y para las de la pandemia. Eso sí que es una falta de humanidad. 2 millones para las víctimas de la guerra civil; 0 euros para las víctimas de la COVID.

Y en cuanto a ventanilla única, en cuanto a los fondos reservados, parece que coincidimos en algo. Usted me dice que me da la razón y que hay que estar ahí vigilantes. Y me dice que, fíjese, «publicaremos en GVA Oberta». Ya, pero es que la gestión, el control, la fiscalización de miles de millones de euros que seguro van a venir a esta comunidad no se gestionan ni se fiscalizan con transparencia colgándolos o informando a través de GVA Oberta.

Y la mejor prueba de lo que le digo es que en GVA Oberta ustedes colgaron... -tarde, pero lo hicieron- colgaron los contratos por emergencia de este gobierno -del Consell- en época de pandemia. Y ello no evitó y ello no supuso que se cometiesen abusos y atropellos con la gestión de esos contratos de emergencias durante la pandemia. Y yo le he comentado solo dos ejemplos, los hospitales voladores de la *consellera* Bravo, de la *consellera* de sanidad y del señor Puig -del trío-, esos hospitales voladores, 16 millones de euros, y la gestión nefasta de la secretaria autonómica Rebeca Torró, contratando servicios o contratando..., realizando contratos, vamos, con un empresario chino por importe de 40 millones de euros y con el único -dijamos- beneficio a su favor de haberlo conocido en la época del urbanismo. Eso no es serio y ustedes... colgaban, ¿verdad? ¿Está colgado? Sí, está colgado en GVA Oberta. Pero colgar en GVA Oberta no significa, ni mucho menos, que se eviten los atropellos, los abusos y los excesos.

Muchísimas gracias, presidenta.

La senyora presidenta:

Muchas gracias, señor Pastor.

A continuación, dispone la *consellera* de 3 minutos para cerrar su comparecencia. Y ahora, desde la tribuna.

La senyora consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica:

Diputado García, como siempre, acostumbrados nos tiene su partido a los insultos. A subir a esta tribuna a insultar al gobierno. «Sectaria», «liberticida», «falta de educación»... Bueno, a lo que nos tienen... Yo he llegado aquí a escuchar de su partido que nos han llamado «gobierno criminal», que ya dices: bueno, es que me salta la cabeza.

Ya sabemos que a ustedes no les sirve para nada la *conselleria* que yo encabezo. ¡Claro que no! Pues si ni cree en la cooperación ni cree en la participación ni están de acuerdo con la memoria democrática, ¿cómo van a estar de acuerdo? Si es que lo tenemos clarísimo.

Y luego una cuestión, una cuestión clara. Claro que nosotros respetamos los resultados electorales. Por supuesto, nosotros somos personas democráticas. Eso es muy diferente, no como ustedes, que hablan de gobiernos ilegítimos a los que han salido de las urnas democráticamente. Ustedes son de los que reconocen gobiernos que no han salido democráticamente de las urnas.

Ahora bien, lo que siempre digo y siempre diré, y le pediré a la derecha, como al Partido Popular o Ciudadanos, es que se haga un cordón sanitario a la ultraderecha en este país y en todas sus instituciones, como pasa en el resto de Europa, por una cuestión de democracia. Y eso lo seguiré defendiendo siempre.

Y, mire, no me haga... no me haga un discurso de defensor de las personas más vulnerables. Ustedes, desde su partido, lo que hacen es velar por los intereses de los privilegiados de este país, sin ninguna duda.

Diputada Peris, «soberbia», «prepotente»... Yo siento que tenga esa visión. Pero bueno, yo siempre la mano tendida, lo sabe. Cuando hemos tenido que negociar alguna cosa la mano siempre ha estado tendida y la voy a seguir tendiendo.

A ver, el caso Dalmau. Es que les pueden dar... Yo ya me acuerdo cuando vinieron ustedes con las cámaras de televisión a presentarme un escrito que no... (*Veus*) Sí, sí, sí... Pero la cuestión es que si ustedes veían ahí que pudiera haber atisbos de algo que no se hiciera conforme a norma, no sé por qué no lo llevaron, y la cuestión es que era todo conforme a norma.

Entonces, por favor, no compare una oposición dura, enfrentándome a la corrupción, como tuve que hacer yo en sus momentos, con que en estos momentos se diga si unas subvenciones eran subvenciones o no eran subvenciones, que es a lo que se reduce. Yo creo que hay que tener un poquito más de rigor.

Y, por favor, el resto de personal, que no le he hablado. Yo creo que es que usted todavía no sabe que dentro de mi *conselleria* está la competencia de los PROP. Claro, es que una parte importante de personal de mi *conselleria* es el personal que tenemos en los PROP.

Y, por favor, las víctimas de la retaguardia. Mire, desde la Diputación de Valencia precisamente se hicieron exhumaciones en este caso. Pero es que existe una realidad, una

realidad muy triste en este país, que es que las víctimas de la retaguardia fueran sacadas en su momento y la mayoría están en sus panteones, mientras que las víctimas de la dictadura franquista están todavía en fosas comunes. Esa es la realidad de este país.

Y, por favor, no me saque a pasear las víctimas de ETA, porque las víctimas de ETA de este país han tenido su reconocimiento como víctimas, han tenido sus homenajes y se ha hecho todo lo que se tenía que hacer. Lo que pedimos es que se trate de la misma manera a las víctimas de la guerra civil, sobre todo de la dictadura franquista.

Y, señor Pastor –¿dónde está el señor Pastor?–, yo insisto, falta de humanidad con las víctimas de la represión franquista. Y eso no puede ser. Y eso no nos hace avanzar en valores democráticos. Y eso no les pone a ustedes al lado de los partidos democráticos de derechas que sí tenemos en Europa.

Insisto, este gobierno ha sido el gobierno autonómico que más ha destinado para paliar los efectos de la COVID, mucho más que en gobiernos del Partido Popular como Madrid o Murcia.

Y nada, muchas gracias. La verdad, nosotros estamos contentos con los presupuestos y empezamos a avanzar, como digo, en memoria democrática, en participación, en transparencia y en cooperación.

Gracias.

La senyora presidenta:

Muy bien.

Muchas gracias, señora *consellera*.

Con esto concluimos las dos comparecencias de esta mañana. Y volvemos a retomar la comisión a las cuatro de la tarde con las dos últimas comparecencias: en primer lugar, el *conseller* Climent, y, en segundo lugar, la señora Mollà.

Muchas gracias.

Hasta luego.

(Se suspén la reunió a les 14 hores i 22 minuts)
(Es reprén la reunió a les 16 hores i 5 minuts)

La senyora presidenta:

Bien.

Buenas tardes.

Volvemos a reanudar las comparecencias. Esta Comisión de Economía, Presupuestos y Hacienda con mucha tristeza termina esta tarde (*rialles*), estamos todos muy desolados

por esta importantísima noticia, especialmente los miembros de la Mesa y los letrados.

Compareixença del conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball, senyor Rafael Climent González, per a informar sobre el Projecte de llei de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2022 pel que fa a la seua conselleria

La senyora presidenta:

Y le damos la bienvenida al *conseller*, al señor Climent, que dispone de 25 minutos para su primera intervención; 6 minutos cada grupo en sus intervenciones; luego 15 de segunda intervención del señor Climent; 3 de réplica; más el cierre por parte del señor Climent de la primera comparecencia de la tarde.

Sin más dilación, suya es la palabra, señor Climent.

Cuando usted quiera.

El senyor conseller d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball:

Molt bé.

Molt bona vesprada.

Gràcies, presidenta.

Senyores diputades, senyors diputats, bona vesprada a totes i a tots.

Comparec davant vostés per a presentar les línies generals que caracteritzen el pressupost per a l'exercici 2022, de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball i els seus ens dependents.

Aquest pressupost té dos grans objectius: la recuperació i la dinamització de la nostra economia per tal de superar i deixar enrere la situació derivada de la pandèmia. Portem ja vint mesos molt exigents en els que la pandèmia ens va colpejar amb molta força, i, a hores d'ara, podem dir que els indicadors econòmics són positius i entrem en una fase de recuperació que s'accelera conforme avança l'any. En tot cas, és necessari posar en valor la resiliència que en termes generals han demostrat els sectors productius, la qual cosa constitueix un excel·lent símptoma que apunta a unes condicions favorables per al relleu i reactivació de la nostra economia.

Senyories, aquesta situació ha reforçat, encara més si cap, el camí en el qual portem treballant des de fa sis anys, aprofundint en la transformació del model econòmic valencià. Per això, posem el focus en els nostres sectors productius per fomentar la competitivitat de les empreses valencianes, el desenvolupament econòmic i la creació d'ocupació, per tal de reduir la desigualtat i la millora de les condicions de vida de les persones.